

EL MOLÍ D'EN RIBÉ

A Santa Coloma de Gramenet tenim les restes arqueològiques d'un molí fariner baixmedieval mogut per força hidràulica i que contenia quatre moles. És una construcció de grans dimensions i el seu funcionament data entre els segles XIV i XX. Aquest molí està relacionat amb la gran propietat senyorial de la Torre Balldovina, i era considerat un dret senyorial més i una de les poques indústries artesanes complementàries del sistema pagès català. El seu nom ve donat pel seu propietari al segle XVIII, la família Riber.

Està situat a la vora d'un curs d'aigua, en un indret amb desnivell que permet tenir els tres nivells fonamentals dels molins: la bassa, la sala de moles i els carcabans, amb l'àrea de desguàs. La resclosa permetia desviar l'aigua per un canal fins a la bassa, que servia per a aconseguir una regularitat en la pressió de l'aigua que queia sobre el rodet que movia les moles, i també per assegurar l'abastament en períodes de sequera. El molí produïa la mòlta de gra de les pagesies del seu entorn, que s'anaren incrementant al llarg del temps i que provocà, al segle XVI, haver d'ampliar les moles a sis per donar resposta a aquest augment de producció de cereal. Durant el primer terç del segle XX es donà la implantació de l'electricitat al nostre territori i es creu que aquest molí s'adaptà amb un motor elèctric i, fins i tot, potser podria produir electricitat per a la casa o pel poble.

El descobriment del molí es deu a una remoguda de terres de la plaça de Pau Casals de l'any 1983, on es va descobrir la seva estructura: una sala de moles i tres carcabans. Però no és fins al 1988 que, amb les obres d'un aparcament a la mateixa plaça, es reprenen les excavacions i es deixen al descobert les restes. Els anys 2008 i 2009 es torna a excavar per acabar de conèixer el Molí en la seva totalitat i relacionar les restes arqueològiques que es conserven als jardins de la Torre Balldovina i a la plaça de Pau Casals.

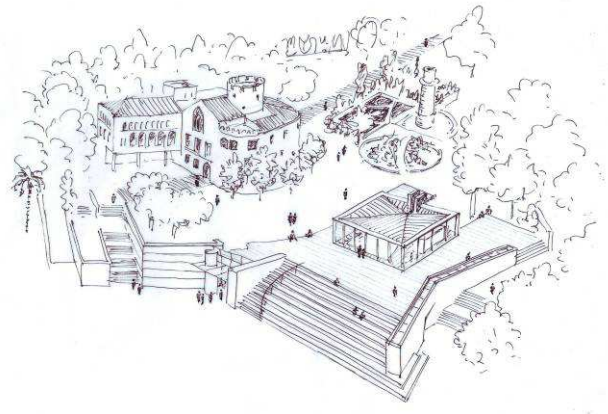
Aquestes darreres excavacions formen part d'un projecte que contempla la reforma i ampliació del Museu Torre Balldovina i el Molí d'en Ribé, que oferirà un recorregut pels seus diferents nivells i permetrà conèixer i entendre millor el seu funcionament.

REFORMA I AMPLIACIÓ DEL MUSEU TORRE BALDOVINA I MOLÍ D'EN RIBÉ

més espai, més i millors serveis

El 2009 es va iniciar la construcció d'un nou edifici per a l'ampliació del Museu, que incorpora les restes arqueològiques del Molí d'en Ribé com a element central i d'entrada a l'equipament. Aquest projecte té tres objectius:

- Protegir i donar un ús museístic a les restes arqueològiques del Molí.
- Redimensionar els espais del Museu per facilitar-ne l'ampliació de la seva oferta d'activitats i de serveis.
- Permetre la integració dels jardins de la Torre Balldovina a la plaça de Pau Casals mitjançant el nou espai de la coberta del Molí.

Una nova plaça que connecta la plaça de Pau Casals amb els jardins de la Torre Balldovina, obrint-los a la ciutat

El projecte arquitectònic d'ampliació del Museu, dissenyat per Dani Freixes & Varis Arquitectes, s'integra en el seu entorn. Sense agredir els valors positius existents, amplia l'espai públic amb una nova plaça i dona permeabilitat als jardins que envolten la Torre Balldovina amb la trama urbana. Per això, per aquest nou espai, s'ha prioritzat la relació de la Torre Balldovina i els seus jardins amb el Molí d'en Ribé i, sobretot, amb l'espai exterior, fent que els seus tancaments i cobertes es converteixen en espais públics guanyats per a la ciutat.

El Molí d'en Ribé protegit i museïtzat, a l'abast de tothom

El projecte de museïtzació del Molí és molt respectuós amb l'edifici emblema de la zona —la Torre Balldovina—, amb el qual comparteix l'espai sense disputar-ne el protagonisme. Però en cap moment es perd de vista l'objectiu primer: protegir les restes del Molí d'en Ribé i permetre'n la seva presentació pública.

Dues noves aules / sales de reunions, per a usos escolars i ciutadans

El projecte abasta una superfície de 2.400 m², la qual cosa permetrà oferir millors serveis a la ciutadania. En aquest sentit, cal destacar que hi haurà **dues noves aules** que duplicaran l'oferta escolar actual, alhora que ampliarà les possibilitats pel que fa a llocs on fer trobades i altres activitats per a la ciutat.

La **nova recepció** es completarà amb una **botiga** amb objectes vinculats al patrimoni local i publicacions que parlen de Santa Coloma de Gramenet, siguin obra d'autors colomencs o estiguin relacionades amb els continguts del Museu. Finalment, hi haurà un **espai de bar / sala de descans** on poder fer un recés lúdic al llarg de la visita.

L'equipament també comptarà amb una **nova sala d'exposicions temporals** que duplicarà la superfície de l'actual i permetrà programar mostres de gran format i augmentar el nombre d'exposicions.

Així mateix disposarà de nous espais d'ús més intern, però que resulten molt importants per a la salvaguarda del nostre patrimoni. Aquest és el cas del **dipòsit per al fons documental**, tant el municipal com el procedent de donacions i llegats de particulars, entitats i institucions. Finalment s'amplien les **zones de reserva o magatzem** de les col·leccions i l'espai destinat als muntatges expositius i al manteniment de totes les instal·lacions.

Una exposició dividida en tres àmbits:

- **La Muntanya**, quan parlem dels ibers
 - **El Riu**, quan ens referim a l'època en què Santa Coloma era un poble pagès
 - **La Ciutat**, quan l'exposició ens parla de com i perquè s'ha fet la ciutat que tenim avui
-

Es posaran en marxa dues sales més per a la mostra de referència. Així, a més dels blocs "Muntanya" i "Riu", s'hi podrà oferir el de "Ciutat". En aquest darrer apartat es parla de la gènesi de la Santa Coloma contemporània, incloent-hi una secció dedicada al moment més actual i fins i tot a les perspectives del futur més immediat.